

Ein Koschyk Glück

Eine der letzten offenen Personalfragen nach Bildung der Großen Koalition ist geklärt. Zum neuen Beauftragten der Bundesregierung für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten ist am 8. Januar Hartmut Koschyk berufen worden.

Auch anlässlich der ersten VdG-Vorstandssitzung in Deutschland vergangenes Jahr war es zu Gesprächen Koschyks mit den Vertretern der Minderheit (hier mit dem Vorsitzenden Bernard Gaida) in Berlin gekommen.

Foto: Thomas Konhäuser

Zu Koschyks Vorgänger Christoph Bergner hatte die deutsche Minderheit stets einen hervorragenden Draht. Seinen Abschied hatte man in Oppeln, Allenstein und anderen Schaltstellen der deutschen Volksgemeinschaft mit großem Bedauern zur Kenntnis genommen. Doch „in der Frage der Besetzung des Amtes des Bundesbeauftragten ist den Deutschen in Polen das Glück hold geblieben“, bemerkt der Oppelner Bezirksvorsitzende der Deutschen Norbert Rasch. „Mit Hartmut Koschyk tritt ein Politiker das Amt an, der unter uns bestens bekannt ist, einer Einarbeitung kaum bedarf und zudem aus einer ober-schlesischen Familie stammt“, so Rasch.

Erst kürzlich hatte das Wochenblatt über die Abberufung Koschyks als Staatssekretär im Bundesfinanzministerium berichtet. „Dass sich mit dieser Abberufung eine Chance an anderer Stelle eröffnete ist für uns natürlich eine günstige“, kommentiert Bernard Gaida. „Allerdings muss man sehen, ob es nun ein Nachteil ist, dass das Amt des Bundesbeauftragten nicht mit einem

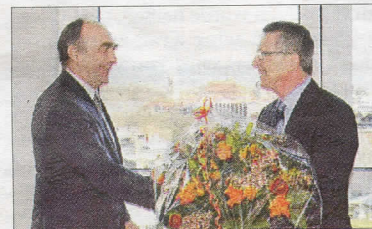
Staatssekretärsamt gekoppelt ist. Auf dieser Ebene lag ja die Moderation der Rundtischgespräche zwischen deutscher Minderheit, Polonia und beiden Regierungen“, gibt der Präsident des Verbandes deutscher Gesellschaften in Polen zu bedenken, der diesbezügliche Vorbehalte in Warschau jedoch nicht als wahrscheinlich erachtet.

Koschyk szczęścia

Wyjaśniła się jedna z ostatnich kwestii personalnych po ukonstytuowaniu się wielkiej koalicji. Nominację na stanowisko pełnomocnika rządu federalnego ds. przesiedleńców i mniejszości narodowych otrzymał 8 stycznia Hartmut Koschyk.

Z poprzednikiem Koschyka, dr. Christophem Bergnerem, mniejszość niemiecka miała znakomite relacje. Jego odejście przyjęte do wiadomości z dużym ubolewaniem zarówno w Opolu, jak i Olsztynie oraz innych ośrodkach, w których działa mniejszość niemiecka. Niemniej „w kwestii obsadzenia funkcji

Das erste Interview nach seiner Berufung gab Hartmut Koschyk dem Wochenblatt. Lesen Sie dazu S. 9.

Bundesinnenminister de Maizière verabschiedete Christoph Bergner aus dem Ministerium.

Foto: BMI

pełnomocnika do Niemców w Polsce po raz kolejny uśmiechnęło się szczęście – zauważa przewodniczący opolskiego TSKN Norbert Rasch. „W osobie Hartmuta Koschyka funkcję tę obejmuje polityk, który jest bardzo dobrze znany w naszym środowisku, raczej nie potrzebuje wdrożenia w stojące przed nim zadania, a do tego wywodzi się z górnośląskiej rodziny” – stwierdził Rasch.

Całkiem niedawno na łamach „Wochenblatt.pl” pisaliśmy o odwołaniu Koschyka z funkcji sekretarza stanu w Federalnym Ministerstwie Finansów. „Odwołanie to stworzyło szansę w innym miejscu, co z naszej perspektywy okazało się bardzo korzystne” – komen-

tuje Bernard Gaida. „Na razie nie wiemy jednak jeszcze, czy nie jest mankamentem to, że funkcja pełnomocnika nie będzie powiązana z funkcją sekretarza stanu, bo przecież na tym szczeblu odbywała się koordynacja rozmów okrągłego stołu prowadzonych między przedstawicielami mniejszości niemieckiej, Polonii oraz obu stron rządowych” – poddaje pod rozwagę przewodniczący Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce, który jednak uważa za mało zasadne zastrzeżenia w tej kwestii wysuwane w Warszawie.

Till Scholtz-Knobloch

Werbung / Reklama

www.sati.info.pl

SATI

(+48) 77 546 22 78

Nowy punkt:

Zakład Kamieniarski PPHU Sati

46-073 Wrzoski, ul. Wrocławska 24

tel. kom. 880 370 130, 784 518 593

tel. (+48) 77 546 22 78

biuro@taniagnagrobki.com.pl

Oddział

Ekspozycja nagrobków

46-020 Krzanowice, Stara Droga 6 i 8

tel. kom. (+48) 666 523 384

tel. (+48) 77 546 21 84

biuro@taniagnagrobki.com.pl

Nagrobki

od 1499 zł

Płytki granitowe

od 76 zł/m²

Schody

od 280 zł/m²

Błaty

od 320 zł/m²

Brakuje specyficznych ofert językowych

Swojego pierwszego wywiadu po nominacji na stanowisko pełnomocnika ds. przesiedleńców i mniejszości narodowych Hartmut Koschyk udzieli tygodnikowi „Wochenblatt.pl”. Pytania zadawał Till Scholtz-Knobloch.

Z uwagi na długoletnią działalność w wielu obszarach polityki związanej ze środowiskami wypędzonych oraz pracę w BdV jest Pan postacią bardzo dobranej znaną w Polsce, zwłaszcza wśród członków mniejszości niemieckiej. Czy w tej sytuacji zachodzi w ogóle potrzeba złożenia wstępnej wizyty?

W ramach mojej kolejnej wizyty w Rzeczypospolitej Polskiej spotkam się oczywiście nie tylko ze znanymi mi reprezentantami mniejszości niemieckiej, lecz także z przedstawicielami rządu RP odpowiedzialnymi za sprawę MN. Podczas moich dotychczasowych wizyt w województwie opolskim za każdym razem spotykałem się też z reprezentantami władz wojewódzkich oraz Sejmu. Przeprowadziłem też wiele rozmów z wysokimi rangą przedstawicielami polskich ekip rządowych.

W szeregach CSU był Pan ostatnio w trudnej sytuacji wobec przewodniczącego partii Horsta Seehofera, a niedawno został Pan odwołany z funkcji sekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Jak doszło do tak szybkiego powrotu na tak wysokie stanowisko?

Ubolewam nad tym, że część CSU w przyszłości będzie reprezentowała w nowym rządzie federalnym tylko trzech parlamentarzystów sekretarzy stanu. W moim przekonaniu wkład CSU w sukces chadecji w wyborach do Bundestagu zasądził utrzymanie w rządzie czterech parlamentarzystów sekretarzy stanu. Wylobyło to też w interesie władz Bawarii oraz partii CSU, gdyby partia ta była nadal reprezentowana w gronie kierownictwa Federalnego Ministerstwa Finansów. Dzięki pani kanclerz Dr. Angeli Merkel, zarazem poślanca do Bundestagu, oraz właściwemu ministrowi federalnemu Dr. Thomasowi de Maizièrre, również deputowanemu partii CSU, za okazane mi zaufanie, które legło u podstaw powołania mnie na stanowisko nowego pełnomocnika rządu federalnego ds. przesiedleńców i mniejszości narodowych. Nade wszystko dziękuję pani poślanca Gerdzie Hassel-feldt, przewodniczącej grupy krajowej CSU, która zaproponowała mnie pani kanclerz i federalnemu ministrowi spraw wewnętrznych do wypełniania tego ważnego zadania politycznego.

Pana poprzednik Dr. Christoph Bergner cieszył się wśród Niemców w Polsce znakomitą opinią, także ze względu na swoje umiejętności dyplomatyczne. Politycy CSU z uwagi na bawarski temperament są często mniej wygodni dla swoich interlokutorów. Czy zatem będzie Pan działał w stylu bardziej niekonwencjonalnym aniżeli Dr. Bergner? Mojemu poprzednikowi w tej funkcji i zarazem deputowanemu Bundestagu, dr. Christophowi Bergnerowi, ze szczerze serca dziękuję za kryteria i mierniki, jakie ustanowił on podczas jej sprawowania, a które są dla mnie bodźcem i powinnością. Moja intencją jest to, aby prawa mniejszości narodowych stały się w Europie czymś oczywistym, mającym odzwierciedlenie w realnym życiu, oraz aby mniejszości mogły spełnić swoją funkcję pomostu łączącego narody i kultury. Dotyczy to zarówno mniejszości żyjących w Niemczech, jak i społeczności mniejszości niemieckiej zamieszkujących na terenie Polski i Europy.

W ostatnim okresie Niemców w Polsce brak większą frustracją napawał brak postępów w zakresie niemieckojęzycznej polityki szkolno-osiwiatowej. W tej sytuacji chyba trzeba będzie jednak powiedzieć kilka jednoznacznych słów w Warszawie, a i w Niemczech nie zaszkodziłoby poprawić sposób postrzegania interesów Niemców w ramach prowadzonych tzw. rozmów okrągłego stołu, nieprawdaż?

Jako pełnomocnik rządu federalnego ds. przesiedleńców i mniejszości narodowych będę zabiegał o intensyfikację pracy nad rozwojem języka niemieckiego w Polsce. Mniejszości niemieckiej w Polsce jest ważnym pomostem łączącym

Na zaproszenie Hartmuta Koschyka 12 kwietnia 2012 Helena Lelkiewicz i Arnold Czech z Fundacji Rozwoju Śląska odwiedzili okręg wyborczy we frankońskim Bayreuth.

Hartmut Koschyk 14 stycznia zrezygnował z piastowania funkcji przewodniczącego Związku na rzecz Niemieckich Relacji Kulturalnych za Granicą (VDA).

Niemcy z Polską i trwale przyczynia się ona do wzajemnego pojednania oraz do rozszerzenia i tak już dobrych obustronnych relacji. Fakt zachowania i pielęgnowania języka i kultury mniejszości niemieckiej w Polsce stanowi niewątpliwie wyraz bliskiego, dobrego sąsiedztwa obu krajów. Już w minionych latach dokonał się duży postęp w wysiłkach związanych ze wspieraniem rozwoju języka, pomimo tego jednak brakuje zwłaszcza ofert językowych dostosowanych do specyficznych potrzeb mniejszości niemieckiej.

Większość naszych czytelników wie, że Pańska rodzina wywodzi się z Górno-gólska. Naszemu tygodnikowi może Pan zapewne zdradzić coś więcej?

Moja matka pochodzi z Opola, a jej rodzinny dom jeszcze dziś istnieje. Mój ojciec zaś pochodzi z Gostomki. Białej. Do dziś w Gostomki i Solcu mieszkają kuzyni i kuzynki ze strony ojca wraz z rodzinami, z którymi utrzymuję dobre kontakty rodzinne.

Zmienił się w Pana życiu za sprawą objęcia nowego urzędu? Możliwe, że wystąpił kolizje interesów w kontekście pełnienia przez Pana stanowiska przewodniczącego w VDA. Czy nadal będzie Pan pełnił tę funkcję?

Działając w charakterze pełnomocnika rządu federalnego ds. przesiedleńców i mniejszości narodowych będę sprawował pieczę nad Niemcami, którzy pozostali na terenach pochodzenia przesiedleńców, będą koordynował działania polityczne związane z udzielaniem różnych form pomocy, a także będą współprzewodniczył istniejącym komisjom rządowym zajmującym się sprawami poszczególnych społeczności mniejszości niemieckiej. Aby móc całkowicie skupić się na wypełnianiu tej ważnej funkcji rządowej oraz z góry uniknąć ewentualnych kolizji interesów, wkrótce zrezygnuję z pełnienia honorarnej funkcji przewodniczącego VDA, którą sprawuję od stycznia 1994 roku, a zatem od 20 lat.

Es fehlt an spezifischen Sprachangeboten

Hartmut Koschyk za das erste Interview nach seiner Berufung zum Aussiedler- und Minderheitsbeauftragten dem Wochenblatt. Die Fragen stellte Till Scholtz-Knobloch.

Herr Koschyk, aufgrund Ihres langjährigen Wirkens in vielen Bereichen der Vertriebenenpolitik und der Verbandsarbeit sind Sie in Polen und besonders unter der deutschen Volksgruppe bestens bekannt. Bedarf es da überhaupt eines Antrittsbesuches?

Bei meinem nächsten Besuch in der Republik Polen werde ich mich selbstverständlich, neben den mir bekannten Repräsentanten der deutschen Minderheiten, auch mit den für die deutsche Minderheit zuständigen Vertretern innerhalb der polnischen Regierung treffen. Bei meinen bisherigen Besuchen in der Woiwodschaft Oppeln bin ich stets auch mit den Repräsentanten der Woiwodschaft und des Sejms zusammengetroffen. Auch habe ich des Öfteren bereits Gespräche mit hochrangigen Vertretern der jeweiligen polnischen Regierungen geführt.

Innerhalb der CSU hatten Sie zuletzt einen schwierigen Stand gegenüber dem Vorsitzenden Horst Seehofer und wurden jüngst als Staatssekretär im Finanzministerium abberufen. Wie kam es nun zu so einem schnellen Comeback in so hoher Position?

Ich bedauere, dass die CSU in Zukunft nur noch drei Parlamentarische Staats-

sekretäre in der neuen Bundesregierung stellt. Nach meiner Überzeugung hätte der Beitrag der CSU zum Wahlerfolg der Union bei der Bundestagswahl auch weiterhin vier Parlamentarische Staatssekretäre gerechtfertigt. Auch wäre es im Interesse Bayerns und der CSU gelegen, wenn die CSU weiter in der Leitung des Bundesministeriums der Finanzen vertreten gewesen wäre. Ich danke Bundeskanzlerin Dr. Angela Merkel MdB und dem zuständigen Bundesinnenminister Dr. Thomas de Maizièrre MdB für das mir entgegengebrachte Vertrauen, das Grundlage für meine Berufung zum neuen Beauftragten der Bundesregierung für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten ist. Vor allem danke ich der CSU-Landesgruppenvorsitzenden Gerda Hassel-feldt MdB, die mich gegenüber der Bundeskanzlerin und dem Bundesinnenminister für diese wichtige politische Aufgabe vorgeschlagen hat.

Ihr Vorgänger Dr. Christoph Bergner genoss unter den Deutschen in Polen einen ausgezeichneten Ruf, auch wegen seines diplomatischen Geschicks. CSU-Politiker sind mit bayerischem Temperament oft für ihr Gegenüber unbequem. Wird also der Stil Ihrer Herangehensweise kantiger sein als der von Dr. Bergner?

Meinem Vorgänger im Amt, Dr. Christoph Bergner MdB, danke ich herzlich und aufrichtig für die in seiner Amts-führung gesetzten Maßstäbe, die für mich Ansporn und Verpflichtung sind. Mir geht es darum, dass die Rechte

nationaler Minderheiten wirklich zu einer gelebten Selbstverständlichkeit in Europa werden und dass Minderheiten ihre Funktion als Brücke zwischen Nationen und Kulturen auch erfüllen können. Das gilt für die Minderheiten in Deutschland, aber auch für deutsche Minderheiten in Polen und in Europa.

Mehr und mehr haben die Deutschen in Polen zuletzt mangelnde Fortschritte in der deutschsprachigen Schul- und Bildungspolitik frustriert. Da bedarf es dann aber doch einiger klarer Worte in Warschau und auch in Deutschland eine deutlichere Wahrnehmung der Interessen der Deutschen im Rahmen der so genannten Rundtischgespräche, oder?

Als Beauftragter der Bundesregierung für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten werde ich mich für eine Intensivierung der deutschen Spracharbeit in Polen einsetzen. Die deutsche Minderheit in Polen ist ein wichtiger Brückenbauer zwischen Deutschland und Polen und trägt nachhaltig zur gegenseitigen Aussöhnung und zum weiteren Ausbau der guten bilateralen Beziehungen bei. Der Erhalt und die Pflege von Sprache und Kultur der deutschen Minderheit in Polen ist zweifellos Ausdruck der engen und guten Nachbarschaft beider Länder. In den vergangenen Jahren hat es in den Bemühungen um die Sprachförderung bereits viele Fortschritte gegeben. Dennoch fehlt es insbesondere an Sprachangeboten, die spezifisch auf die Bedürfnisse der deutschen Minderheit abgestimmt sind.

Die meisten unserer Leser wissen um Ihre familiäre Herkunft aus Oberschlesien. Im Wochenblatt können Sie doch sicher etwas mehr verraten?

Meine Mutter stammt aus Oppeln. Ihr Elternhaus ist heute noch vorhanden. Mein Vater stammt aus Simsdorf bei Zülz. Bis heute fehlt es Cousins und Cousinen väterlicherseits mit ihren Familien in Simsdorf und Altzülz, mit denen ich in gutem familiären Kontakt stehe.

Was wird sich in Ihrem Leben durch Ihr neues Amt ändern? Im Hinblick auf Ihren VDA-Vorsitz (Verein für Deutsche Kulturbeziehungen im Ausland) könnten Interessenkollisionen eintreten. Bleiben Sie in diesem Amt?

Als Beauftragter der Bundesregierung für Aussiedler und nationale Minderheiten betreue ich die in den Herkunftsgebieten der Aussiedler verbliebenen Deutschen, koordiniere die Maßnahmen der Hilfenpolitik und übernehme den Co-Vorsitz der bestehenden Regierungskommission zu Angelegenheiten der deutschen Minderheiten. Um mich ganz auf dieses wichtige Regierungsamt zu konzentrieren und etwaige Interessens-kollisionen von vornherein zu vermeiden, werde ich mein Ehrenamt als VDA-Vorsitzender, das ich seit Januar 1994, also seit 20 Jahren inne habe, in Kürze abgeben. □

Hartmut Koschyk urodził się 16 kwietnia 1959 roku w Forchheim k. Norymbergi. W latach 1983–1987 był w Bundestagu naukowym współpracownikiem znanego w kręgach politycznych zbliżonych do BdV posła z ramienia CDU Helmuta Sauer. W 1987 roku dzięki pełnieniu przezeń honorowych funkcji w obszarze działalności organizacji młodzieżowych Związku Wypędzonych powołano go w wieku 28 lat na stanowisko sekretarza generalnego BdV, którą to funkcję pełnił do 1991 roku. Już od 1990 roku zasiadał w Bundestagu, gdzie do roku 2002 kierował zespołem frakcji CDU/CSU ds. wypędzonych i uchodźców. Podobnie jak Erika Steinbach, Koschyk wchodził w skład 13-osobowej grupy parlamentarzystów chadecckich, którzy 17 października 1991 roku głosowali w Bundestagu przeciwko uznaniu granicy na Odrze i Nysie, aby wywrzeć presję w kierunku wdrożenia szeroko zakrojonych praw mniejszości. W ubiegłej kadencji, w okresie od października 2009 roku do grudnia 2013 roku Koschyk był parlamen-

tarvm sekretarzem stanu w Federalnym Ministerstwie Finansów, a wcześniej, w latach 2005–2009 przewodniczył grupie krajowej CSU w Bundestagu jako sekretarz klubu parlamentarnego swojej partii. Od 1994 roku Koschyk piastuje funkcję przewodniczącego zarządu federalnego Stowarzyszenia na rzecz Niemieckich Stosunków Kulturalnych za Granicą (VDA). Ponadto przewodniczył m.in. zarządowi Fundacji Wspierania Wiczy z Niemcami za Granicą, a także jest wiceprzewodniczącym Federalnej Fundacji ds. Rozliczenia z Dyktaturą SED.

Hartmut Koschyk urodził się 16. April 1959 in Forchheim bei Nürnberg geboren. 1983–87 war er wissenschaftlicher Mitarbeiter des in der Vertriebenenpolitik bekannteren des in der Vertriebenenpolitik bekannteren CDU-Bundestagsabgeordneten Helmut Sauer im Deutschen Bundestag. Aufgrund seines ehrenamtlichen Engagements im Jugendverbandsbereich der Vertriebenen wurde er 1987 28-jährig zum Generalsekretär des Bundes der Vertriebenen berufen.

Dieses Amt übte er bis 1991 aus. Seit 1990 ist er bereits im Bundestag, wo er bis 2002 die CDU/CSU-Arbeitsgruppe Vertriebene und Flüchtlinge leitete. Koschyk gehörte wie Erika Steinbach zu den 13 Unionsparlamentarier, die am 17. Oktober 1991 im Bundestag als Vorbehalt zur Durchsetzung umfassender Minderheitenrechte gegen die Anerkennung der Oder-Neiße-Linie stimmten. In der abgelagerten Legislaturperiode war Koschyk vom Oktober 2009 bis Dezember 2013 Parlamentarischer Staatssekretär im Bundesfinanzministerium. Zuvor hatte er von 2005 bis 2009 als Parlamentarischer Geschäftsführer die CSU-Landesgruppe im Deutschen Bundestag geführt. Seit 1994 ist Koschyk Bundesvorsitzender des Vereins für Deutsche Kulturbeziehungen im Ausland (VDA). Zudem leitet er unter anderem als Stiftungsratsvorsitzender die Stiftung Verbundenheit mit den Deutschen im Ausland und ist stellvertretender Stiftungsratsvorsitzender der Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur. 5-K